

Warszawa, dnia 9 listopada 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 1579/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: SSO Anna Zawadka

protokolant: sekr. sądowy Anna Nierubiec

przy udziale prokuratora Agaty Stawiarz

po rozpoznaniu dnia 9 listopada 2018 r.

sprawy A. R., córki A. i M., ur. (...) w W.

oskarżonej o przestępstwo z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie

z dnia 20 września 2017 r. sygn. akt VIII K 100/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 1579/17

UZASADNIENIE

A. R. została oskarżona o to, że: w dniu 3 września 2017 roku w W. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadziła N. - (...) Ś. M. z/s w W. w błąd co do zamiaru wywiązania się z umowy o prowadzenie książki przychodów i rozchodów, w ten sposób, że po otrzymaniu pieniędzy w kwocie 442,80zł za opłacenie z faktury z dnia 29 września 2015 roku nr 15- (...) oraz pieniędzy w kwocie 448,60zł za opłacenie faktury z dnia 6 listopada 2015 roku nr 6/11/2015 nie wywiązała się z umowy, czym doprowadziła pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia własny mieniem w kwocie 885,60zł, tj. o czyn z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 12 kk.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie wyrokiem z dnia 20 września 2017r. w sprawie sygn. akt VIII K 100/17

1. oskarżoną A. R. uniewinnił od popełnienia zarzuczonego jej czynu,
2. kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniósł Prokurator, który zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonej zarzucając:

- obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 kpk, art. 7 kpk polegającą na uwzględnieniu przez sąd jedynie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonej, dowolnej ocenie materiału dowodowego z naruszeniem zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego w zakresie tego, iż zachowanie oskarżonej nie wypełniło znamion czynu określonego w art. 286 § 1 i 3 k.k. wbrew zgromadzonym dowodom, co miało

wpływ na treść opartego o błędne ustalenia faktyczne wyroku uniewinniającego oskarżoną A. R. od zarzucanego jej czynu.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wnosił o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna, zasługuje na uwzględnienie co skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

W ocenie sądu okręgowego sąd rejonowy nie wyjaśnił w sposób należyty wszystkich okoliczności sprawy, opierając swoje rozstrzygnięcie na wyrwykowych i zdawkowych wyjaśnieniach oskarżonej A. R..

Należy bowiem zauważyć, że głównymi dowodami obciążającymi w sprawie mogącymi wskazywać na winę oskarżonej A. R. są jej wyjaśnienia oraz zeznania pokrzywdzonego M. Ś.. Dowód z wyjaśnień oskarżonej winien zatem zostać przeprowadzony niezwykle starannie i dokładnie, a tak się nie stało w toku postępowania przed sądem rejonowym. Wyjaśnienia A. R., na których oparł się sąd rejonowy uznając je za częściowo wiarygodne, charakteryzują się zmiennością na różnych etapach postępowania w tej sprawie. W toku dochodzenia oskarżona przyznała się do winy i wyjaśniła, że wysłała deklaracje za maj i czerwiec, natomiast za kolejne miesiące deklaracji nie wysłała. Przy czym nie była w stanie w żaden racjonalny sposób wytłumaczyć przyczyny dlaczego nie złożyła tych deklaracji do Urzędu Skarbowego. Oskarżona przyznała także, że kontakt z pokrzywdzonym urwał się z jej winy, ale nie umiała wytłumaczyć z jakiego powodu. Deklarowała przy tym, iż nie miała zamiaru niewywiązania się z umowy o prowadzenie książki przychodów i rozchodów zawartej z firmą (...) - pol Ś. M. pomimo, że wykonała rozliczenia i miała przygotowane wszystkie dokumenty. Tymczasem na rozprawie oskarżona zmieniła treść wyjaśnień oświadczając, że przyznaje się tylko częściowo, gdyż niezłożenie deklaracji wynikało z dużych problemów rodzinnych tj. choroby dzieci i ich pobytu w szpitalu w miesiącach listopad i grudzień. Oskarżona przyznała się jedynie do wadliwego wywiązania się z warunków umowy zawartej z pokrzywdzonym. Podała, iż wystawiła fakturę ponieważ wyliczyła pokrzywdzonemu podatek dochodowy i VAT, ale nie poinformowała go o braku złożenia deklaracji do Urzędu Skarbowego. Nadal jednak nie umiała wytłumaczyć dlaczego wystawiła dwie faktury za niewykonaną usługę, a po ich zapłacie zerwała kontakt z pokrzywdzonym, nie odbierała od niego telefonów i nie odpowiadała na jego sms-y oraz e-maile.

Sąd rejonowy dysponując tak ukształtowanym materiałem dowodowym uznał wyjaśnienia oskarżonej A. R. za częściowo wiarygodne i wystarczające do uniewinnienia oskarżonej uznając, że przyznanie się do winy należy odnosić do niewypełnienia warunków umowy. W ocenie Sądu Rejonowego nie ma dowodu potwierdzającego zamiar, który by już istniał w momencie wystawienia przez nią faktury nr (...), w szczególności nie można tego zamiaru ustalić na podstawie jej wcześniejszego działania, czyli wykonania usługi, skoro do wykonania usług przystąpiła.

Rację ma jednak skarżący, iż o ile w zakresie rozliczenia za miesiące maj, czerwiec i lipiec 2015r. można w istocie rozważać kwestię nienależnego wykonania umowy, to za okres od sierpnia do października 2015r. całość aktywności oskarżonej ograniczyła się jedynie do wystawienia faktury za niezrealizowaną usługę. Oskarżona A. R. nie była w stanie wyjaśnić dlaczego nie dokonała rozliczenia podatku i unikała kontaktu z pokrzywdzonym. Tłumaczenia oskarżonej o dokonaniu rozliczenia za ten okres i zaniechaniu wysłania deklaracji do urzędu skarbowego nie znajdują żadnego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Oskarżona została zobowiązana do złożenia wykonanych wyliczeń z systemu komputerowego oraz dokumentów potwierdzających pobyt dzieci w szpitalu, jednak nie wykonała tego zobowiązania, a sąd nie wyciągnął z tego zaniechania żadnych wniosków. Pomimo kilkukrotnej deklaracji zwrotu pieniędzy pokrzywdzonemu otrzymanych za usługę, której nie wykonała, nie dokonała tego zwrotu do dnia wydania wyroku. Tłumaczenia oskarżonej, iż przyczyną niewywiązania się z umowy była choroba dzieci, nie zasługują na wiarygodność i rażą swoją naiwnością w sytuacji gdy pobyt dzieci w szpitalu nie został w żaden sposób udokumentowany, gdyż zaświadczenie lekarskie wystawione w styczniu 2017r. dotyczy opieki nad dzieckiem przez 7 dni, a oskarżona nie umiała wytłumaczyć dlaczego nie wywiązała się z umowy w okresie w którym dzieci nie chorowały.

Rację ma skarżący podnosząc, iż oskarżona A. R. miała obiektywne możliwości wywiązania się z umowy z M. Ś.. Nie wywiązała się jednak z tego zobowiązania i nie była w stanie racjonalnie wytłumaczyć przyczyny swojego zachowania.

Wskazać należy, że Sąd Okręgowy w pełni podziela tezę wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 28 marca 2018 r. II AKa 14/18 „Przy ocenie prawnokarnej zachowań wynikających z umowy, tylko przez całościową, kompleksową ocenę wszystkich okoliczności dotyczących zawarcia przedmiotowej transakcji, zachowania się oskarżonego przed i po zawarciu umowy, możliwości finansowych i stosunku do kontrahenta w związku z upływem terminu płatności, można wysnuć poprawne wnioski, czy mamy do czynienia z oszustwem, czy tylko z niekaralnym niedotrzymaniem warunków umowy”.

Na gruncie niniejszej sprawy oskarżona tłumaczyła niewykonanie umowy chorobą dzieci, co nie zostało potwierdzone żadnym dowodem. Jednocześnie ewidentnie unikała kontaktu z pokrzywdzonym i nie umiała racjonalnie wytłumaczyć zaniechania przesłania deklaracji podatkowych do Urzędu Skarbowego w sytuacji, gdy jak deklarowała miała dokonać stosownych rozliczeń przy użyciu programu komputerowego. Działania te – zgodnie z sugestią skarżącego - wpływają znacząco na ocenę strony podmiotowej zarzucanego oskarżonej czynu. Ujawniają jej wewnętrzne nastawienie do wywiązania się z warunków zawartej z pokrzywdzonym umowy, a także pozwalają wnioskować pośrednio o istnieniu i charakterze strony podmiotowej przestępstwa, w tym zamiaru bezpośredniego.

Mając na względzie wskazane okoliczności, dokonaną przez Sąd meriti ocenę dowodów i wynikających z nich okoliczności, trudno uznać za pełną i zgodną ze wskazaniami określonymi w art. 7 k.p.k., a poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne pełne i trafne, co niewątpliwie miało wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Powyższe uchybienia sprawiają, że zaskarżony wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania.

W ponownym postępowaniu Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w sposób wnikliwy i staranny, przy czym w razie konieczności podejmie inne czynności, które przyczynią się do wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności mających znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia.

Sąd I instancji wszystkie zgromadzone dowody oceni zgodnie z dyrektywami z art. 7 kpk, tj. zgodnie z zasadami logicznego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a następnie starannie ustali stan faktyczny sprawy. W wydanym orzeczeniu niezależnie od jego kształtu, Sąd I instancji należy uwzględnić okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść A. R., pamiętając przy tym o określonej w art. 5 § 2 kpk zasadzie, że nie dające się usunąć wątpliwości należy rozstrzygnąć na jej korzyść.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.